

**ДО КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ПРАВНО МНЕНИЕ

на Румен Ненков

ОТНОСНО:

Искането на 49 народни представители ат 52-рото Народно събрание за установяване на противоконституционност на Указ № 170 от 29 май 2026 г. на президента на Република България в частта по т. 3.1, 3.2, 3.3 и Приложение № 1 към т. 3.2 от Правилата за провеждане на публични консултации и процедура за назначаване на състав на Централната изборителна комисия

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С Ваше определение от 23 юли 2026 г. по к.д. № 14:2026 г. горепосоченото искане е допуснато за разглеждане по същество като съм удостоен с честта да бъда сред лицата, поканени да дадат правно мнение по него.

Въздържам се да изразя становище по съществото на въпросите, поставени в искането, защото намирам същото за недопустимо по следните съображения:

Частично оспореният президентски указ е издаден на основание чл. 46, ал. 4 от Изборния кодекс. Посочената разпоредбата е относима към назначаването на Централна изборителна комисия (ЦИК) с указ на президента, какъвто обаче още не е издаден. Поради това искането на групата народни представители е преждевременно.

Оспореният указ няма самостоятелно правно значение извън контекста на назначаването на състава на ЦИК. С него президентът е упражнил ръководните си правомощия по определяне реда за провеждане на предварителни консултации и съответни процедури, насочени към обезпечаване на законосъобразност на неговия бъдещ акт, който наистина би подлежал на контрол за конституционност, тъй като с постановяването му ще се довърши и приключи фактическият състав по назначаването. Указът на президента от 29 май 2026 г. няма самостоятелна правна стойност, защото

третира въпроси с подготвителен характер, които предхождат упражняването на същинското правомощие. Той не обвързва парламентарно представените партии и коалиции, тъй като по отношение на тях не създава правни задължения. Въпреки че вносителите на искането твърдят обратното, те нямат легитимен правен интерес от оспорването пред Конституционния съд на предварителните намерения на президента, на когото законът е възложил да участва в изборния процес като назначи състава на Централната избирателна комисия.

Наистина, за да осигури прозрачност на процедурата по назначаване държавният глава предварително е обявил и намерението си да се придържа към определен алгоритъм при разпределение на местата в ЦИК. Това негово решение обаче ще стане окончателно едва след издаването на крайния акт по назначаването. Към настоящия момент е напълно възможно то да се промени, ако в хода на предстоящите консултации президентът бъде убеден да преразгледа първоначалното си виждане за точното прилагане на закона в съответствие с Конституцията, като няма никаква пречка да възприеме друго разпределение, включително и такова, каквото се предлага по искането.

В случая по настоящето конституционно производство не е налице завършен, т.е. действителен правен акт, който да материализира правомощието на държавния глава да назначи ЦИК. В този смисъл са и съображенията на Конституционния съд, изложени в онази част от мотивите на Решение № 7/2020 г. по к.д. № 11/2019 г., която припомня за съдържанието на термините „валидност“ и „действителност“ според Решение № 13/1996 г. по к.д. 11/1996 г. В действителност, ако се произнесе по съществото на искането, със своя акт Конституционният съд ще осъществи превантивни и консултативни функции, каквито не са му предоставени от Основния закон. Единственото допустимо отклонение от това принципно положение е в хипотезата по чл. 149, ал. 1, т. 4 от Конституцията при произнасяне по конституционността на сключените от България международни договори преди ратификацията им.

5 август 2026 г.

С уважение: Румен Ненков